

Joan Boher NARRADOR I CONTISTA

«Rarament seràs un bon escriptor si no has sigut un gran lector»

A.L.
ANDORRA LA VELLA

«Quan em vaig despertar, el dinosaure encara hi era». És probablement el (micro)relat més cèlebre de la història, cortesia –ja ho sabem– d'Augusto Monterroso. Així que era també el recurs més fàcil per presentar el gironí Joan Boher, narrador, guionista, actor i professor del taller d'escriptura que sota el lema *El conte literari* imparteix durant quatre dilluns a la Biblioteca Pública. La mala notícia és que totes les places –quinze– per a la primera edició ja estan cobertes; la bona, que possiblement n'hi hagi una segona.

–Primer prejudici: el conte, ¿gènere infantil?

–Ni estrictament infantil ni preferentment per a entesos, com també se sent de vegades. Durant segles, i fins a l'alfabetització massiva del XIX, va ser el gran gènere literari.

–Però avui li toca sobreviure a l'ombra de la novel·la.

–Sí, però amb una mala salut de fer-

ro: hi ha autors molt populars, com ara Quim Monzó; n'hi ha de folklòrics (Joan Amades); infantils (l'italià Gianni Rodari), i de culte, amb pedigrí d'alta literatura (Borges). Vaja, que hi ha contes per a tothom.

–Més prejudicis: que és un gènere menor.

–El conte és un gènere paral·lel, no pas inferior a la novel·la o la poesia. Borges, sense anar més lluny, no va escriure cap novel·la. Tota la seva obra de ficció són contes. ¿Algú el consideraria un autor menor?

–Últim equívoc: que es tracta d'una qüestió de mida. Si no arriba a novel·la, és que és un conte.

–El característic d'un conte és que desenvolupa una sola història, mentre que la novel·la n'hi ha moltes d'entrecreuades. És veritat que hi ha novel·les curtes (o contes llargs), com ara *La metamorfosi* de Kafka i *Bartleby, l'escriptor*, de Melville, que no sabríem ben bé on situar. En qualsevol cas, tots som conscients que el conte requereix brevetat. Poe el definia com aquell text que es

llegeix en una sola *sentada*. Més que això, ja és una altra cosa.

–Conte i relat, ¿en què es diferencien?

–Entenc que el conte té una estructura més o menys establerta, amb un final que dóna sentit a la història, mentre que el relat vindria a ser com la fotografia d'un moment, sense aquesta tensió estructural.

–¿Hi ha conte, més enllà del boom llatinoamericà?

–Aquest conte amb final sorpresa, impactant, és el tradicional, no exclusivament ni principament llatinoamericà, mentre que el relat –com a retrat d'un moment o d'un sentiment– és més contemporani. Molts autors cultiven indistintament conte i relat, i això pot induir a confusió en el lector, que espera un final més o menys sorprenent i resulta que en aquell relat no n'hi ha.

–¿Què té el conte que no té la novel·la?

–La immediatesa: són un concentrat d'enginy i de fantasia en pastilles de –posem-hi– un quartet d'hora. Sovint,

VIATGES
Av. Meritxell, 11, 3a planta
AD500 Andorra la Vella
T. +376 880 192
aviatges@pyrenees.ad
www.pyrenees.ad

Baleares, Canarias, Ciudades y Circuitos por Europa, Caribe y América

del 02 de Noviembre al 20 de Diciembre*

Consulta toda la selección de destinos y programación en www.pyrenees.ad

¿ya tienes compañía?

Ventas del 16 al 24 de Septiembre

*Excepto salidas del 01 al 07 de Diciembre.

PyRÉNÉES ANDORRA

ribo

Av. de Salou, 40
AD500 Andorra la Vella
T. +376 729 800 · F. +376 729 801
Principat d'Andorra

LEICHT

tastant-ne uns quants detectes de seguida si aquell autor t'agradarà (o no). I per acabar, el conte és tan breu que difícilment embafa.

-Aquesta mateixa fragmentació pot acabar esgotant: no sempre estem disposats a fer l'esforç de capbussar-nos en una història nova cada deu pàgines.

-És veritat. Com també ho és que hi ha reculls de contes amb una certa unitat temàtica, o de personatges, com ara *Les cròniques marcianes*, de Bradbury, o *La tieta Mame*, de Patrick Dennis, el meu últim descobriment. Personalment, recomano començar pels més accessibles, tipus Bokowski i Monzó. I quan en trobis un que t'agradi, explora els autors que orbiten al seu voltant.

-¿Si vinc al taller, m'ensenyarà a escriure?

-Tan de bo. Donem una sèrie d'eines per intentar-ho. Començant per convèncer els participants que tots tenim creativitat, talent i imaginació, tres dels requisits per posar-te a escriure.

-Doncs jo vaig fluixet de quasi tots.

-Per sort, totes tres es poden aprendre i cultivar. O explotar altres virtuts, com ara la perseverança o l'estil, per camuflar els defectes. Tots portem un escriptor a dintre.

-Posem que ho intento, me'n surto contra tot pronòstic i acabo el taller

amb una quinzena de contes al sarró. ¿Què he de fer per publicar?

-Presentar-te a tots els premis que tinguis a l'abast és la primera opció. I per què no, bombardejar les editorials, que estan boges per descobrir un nou Monzó o un nou Cortázar.

-Home, no aspiro a tant.

-Les editorials petites poden ser una alternativa: busca'n una amb una línia editorial que s'avingui amb la teva obra, o fixa't on publiquen autors similars a tu.

-El microrelat, ¿és el gènere ideal per a l'era twitter?

-Sospito que genera més passió entre els escriptors que entre els lectors. No en sóc un gran entusiasta, la veritat. Pots acabar esquizofrènic.

-El seu cànon contístic: ¿tres llibres imprescindibles?

-Un antologia dels millors contes de Poe; *Ficciones*, de Borges, i *Historias de cronopios y de famas*, de Cortázar.

-¿Tres contes?

-*La bóta d'amontillado*, una altra vegada de Poe; *El gran cambiazio*, de Roald Dahl, i *Los pocillos*, de Benedetti.

-¿Quin tipus de gent assisteix a un taller de contes?

-Gent que té en comú la passió de l'escriptura. No sempre, en canvi, la de la lectura, perquè em trobo casos d'alumnes que amb prou feines obren un llibre.

OPTIMISME

«La creativitat, el talent i la imaginació es poden aprendre o, si creus que no en tens, camuflar amb altres virtuts ben vàlides»

MICRORELATS

«Sospito que genera més passió entre els escriptors que no entre els lectors; no en sóc un gran entusiasta. ¡Pots acabar esquizofrènic!»

CÀNON BOHER

«Els millors contes mai escrits: 'La bóta amontillada', de Poe, 'El gran cambiazio', de Dahl, i 'Los pocillos', de Benedetti»

-Escriptors que no llegeixen però sí que escriuen, i a sobre, escriuen bé... ¡Quina injustícia!

-Segons la meua experiència, rarament seràs un bon escriptor si no has sigut un gran lector. És com voler ser pintor sense tenir idea dels grans mestres. T'acabarà sortint una cosa més aviat rupestre. Si coneixes el que han fet els teus predecessors -surrealistes, figuratius, conceptuals- podràs trobar on encaixes millor.

-La millor manera per convertir-te en un gran contista, ¿és un fill que cada nit et reclama un conte abans d'anar a dormir?

-Efectivament, recomanaria a tothom que es vulgui iniciar en la narració oral que tingui no un, sinó dos o més fills, que ja són un públic significatiu. A partir d'aquí, a triomfar.

-Al meu pare sempre li demanava de petit que m'expliqués un conte, i si podia ser, sempre el mateix. ¿Per què?

-Perquè els humans som conservadors per naturalesa, i volem experimentar de nou allò que ens ha agradat. Un conte, per exemple. Per això triomfen generació rere generació els clàssics com ara *Els tres porquets* o *La Ventafocs*. Que traslladat al món dels adults dona *Pretty woman*, així que a ningú li ha d'estranyar que arasi cada vegada que la passen per televisió. ≡

►► Polifacètic: el gironí Joan Boher és narrador, escriptor, guionista i actor.

Fins al 14 d'octubre del 2012

Exposició de pintures d'artistes russos com Strioev, Txernikova, Txervonenko i Sogomonian, testimonis que relaten fidelment les vivències del seu poble, els fets quotidians, els valors, la bellesa, el patriotisme i l'humanisme a través de nombrosos retrats, paisatges i obres costumistes que reflecteixen, amb gran autenticitat, la vida quotidiana de les persones.

MUSEU DEL TABAC

ANTIGA FÀBRICA REIG ANDORRA

MUSEU DEL TABAC - ANTIGA FÀBRICA REIG
C/ Doctor Palau, 17, SANT JULIÀ DE LÒRIA · Principat d'Andorra
Tel.: +376 741 545 · www.museudeltabac.com · info@museudeltabac.com

De dimarts a dissabte: 10 h - 20 h (Última visita a les 18.30 h)
Diumenge: 10 h - 14.30 h (Última visita a les 13 h) · **DILLUNS TANCAT**